

Nume:

Prenume:

Clasa:

Școala:

colecția
foarte bine!

Acest auxiliar didactic este aprobat pentru utilizarea în unitățile de învățământ preuniversitar prin O.M.E.N. nr. 3022/08.01.2018.

Lucrarea este elaborată în conformitate cu Programa școlară de limba și literatura română aprobată prin O.M.E.C.I. nr. 5097/09.09.2009.

Redactare: Daniel Mitran
Tehnoredactare: Adriana Vlădescu
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Ionuț Broștianu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Gramatică : fișe de lucru pe lecții și unități de învățare cu itemi și teste de evaluare : clasa a VIII-a / Eliza Mara Trofin (coord.), Luminița Ardelean, Ioana Enescu, - Ed. a 14-a. - Pitești : Paralela 45, 2018
ISBN 978-973-47-2801-5

I. Trofin, Eliza-Mara
II. Ardelean, Luminița
III. Enescu, Ioana

811.135.1

COMENZI – CARTEA PRIN POȘTĂ

EDITURA PARALELA 45
Bulevardul Republicii, Nr. 148, Clădirea C1, etaj 4, Pitești,
jud. Argeș, cod 110177
Tel.: 0248 633 130; 0753 040 444; 0721 247 918
Tel./fax: 0248 214 533; 0248 631 439; 0248 631 492
E-mail: comenzi@edituraparelela45.ro
sau accesați www.edituraparelela45.ro

Tiparul executat la tipografia *Editurii Paralela 45*
E-mail: tipografie@edituraparelela45.ro

Copyright © Editura Paralela 45, 2018

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate,
iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

ELIZA-MARA TROFIN
(coordonator)

**LUMINIȚA ARDELEAN • IOANA ENESCU • MARIANA GURTAVENTCO •
LIVIU IOANI • ADINA ELENA SASU**

GRAMATICĂ 8

FISE DE LUCRU **PE LECȚII ȘI UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE** **CU ITEMI ȘI TESTE DE EVALUARE** ediția a XIV-a

- **Teste inițiale, stadiale și finale**
- **Fișe de lucru**
- **Propuneri de itemi pentru evaluare**
- **Subiecte pentru teză**
- **Teste după modelul Evaluării Naționale**

Pentru rezolvările tezelor și testelor finale consultați:
[http://edituraparelela45.ro/download/
Rezolvari_TESTE_GRAMATICA_online.pdf](http://edituraparelela45.ro/download/Rezolvari_TESTE_GRAMATICA_online.pdf)

Editura Paralela 45

2 Lexicul

Vocabularul fundamental și masa vocabularului. Dinamica vocabularului

1. Motivează apartenența următoarelor categorii de cuvinte la fondul principal lexical. Completează lista cu alți termeni!

a) <i>Obiecte și acțiuni foarte importante:</i> casă, a face, a mânca,
b) <i>Alimente și băuturi de primă necesitate:</i> apă, lapte, brânză,
c) <i>Părți ale corpului omenesc:</i> mână, picior, deget,
d) <i>Nume de păsări și animale:</i> găină, cocoș, lup,
e) <i>Arbori, pomi, fructe:</i> pom – poamă, măr,
f) <i>Membri de familie, grade de rudenie:</i> tată, mamă, unchi,
g) <i>Numele zilelor săptămânii, numele lunilor anului:</i> luni, marți,
h) <i>Conjunții, prepoziții, pronume, numerale simple, verbe neregulate:</i> și, cu, un,

2. Citește cu atenție textul următor, apoi rezolvă cerințele:

Când am ieșit sus pe piscul chel, zorile se umflau albe, de jur împrejurul buzelor cerului, ca o spumă clocotită de lapte gata să dea în foc.

Am sosit înainte de prânzul mic. Vitele pășteau singure, răsfirate pe oblâncul muntelui, până în codru, în paza unei acvile ce se rotea în azurul de deasupra lor. Ciobanii se strânseseră, cu mic, cu mare, jos, în găvanul tamazlâcului, în așteptarea mămăligilor.

Ca să nu plec cu peliculele goale la București, m-am hotărât repede, până se gătește masa, să înjghebez un film cu bouarii, coșarele așezării și priveliștea muntelui înflorit cu cirezile de vite, destul de pitoresc în cadrul solemn de piscuri alpine.
(Vasile Voiculescu, *Misiune de încredere*)

Cerințe:

a) Grupează toate cuvintele din paragrafele al doilea și al treilea în funcție de apartenența lor la vocabularul fundamental sau la masa vocabularului, ținând seama de criteriile modelului:

Cuvinte frecvente în comunicare, esențiale și foarte cunoscute de către toți vorbitorii (vocabularul fundamental)	Cuvinte cu o frecvență rară, mai puțin cunoscute de vorbitori (masa vocabularului)
<i>am sosit, înainte, de, prânz, mic ...</i>	<i>oblânc, acvilă ...</i>

b) Explică, folosind dicționarul, sensurile cuvintelor de la exercițiul anterior, aflate în masa vocabularului.

c) Subliniază dintre cuvintele aparținătoare masei vocabularului termenii regionali / populari cu o linie și termenii neologici cu două linii.

d) Argumentează productivitatea a două cuvinte din fondul principal lexical, referindu-te la:

- A. capacitatea derivativă și de compunere;
- B. capacitatea de a intra în locuțiuni și expresii.

A

lapte, lăptic, lăptișor, lăptar, lăptăreasă, lăptărie, papă-lapte

B

haiduc de codru, un codru de pâine, ca în codru...

.....

.....

.....

e) Verifică exactitatea enunțurilor următoare, încercuind A (adevărat) sau F (fals).

Din fondul principal lexical al unei limbi fac parte:

- A / F a) toate articolele;
- A / F b) toate prepozițiile și conjuncțiile;
- A / F c) toate pronumele;

5 Sintaxa propoziției și a frazei

Expansiunea și contragerea

1. Precizează funcțiile sintactice ale cuvintelor marcate. Realizează expansiunea părților de propoziție marcate în propoziții echivalente. Delimitează propozițiile din fraza obținută.

- Vulpea părea *moartă*.

.....

- *Câștigătorul* întrecerii va primi un premiu.

.....

- Mi-a plăcut cartea *citită*.

.....

- Aștept cu emoție *începerea* cursurilor.

.....

- Povestește cu drag *ascultătorilor*.

.....

- S-a întors *la locul* întâlnirii.

.....

- *În tinerețe* era puternic.

.....

- Avea fața roșie *ca mărul*.

.....

2. Contrage propozițiile secundare din frazele următoare în părțile de propoziție echivalente. Indică felul părților de propoziție obținute:

- Arta înseamnă să ai talent.

.....

- Cine e bolnav rămâne acasă.

.....

- Mă preocupă gândul că plec.

.....

- Poate să spună orice.

.....

- Ne îndoim că ei există.

.....

- Am ajuns unde era locul întâlnirii.

.....

- Când s-a înnoptat, a plecat acasă.

.....

- Făcuse lucrul acesta fără să mă prevină.

.....

PREDICATUL ȘI PROPOZIȚIA PREDICATIVĂ

PREDICATUL

- Citește cu atenție textul:

Deocamdată, în fața mea s-a oprit o copilă, o adolescentă, poate o tânără. Experiiența mea de rătăcitor mă învățase că în lumile noi nimic nu-i mai greu de intuit ca vârsta. Se oprise și mă privea drept în ochi. Avea gâtul de lebădă, iar părul roșcat.

— *Îți place? mi-a spus în loc de orice introducere.*

— *De unde știi? am întrebat-o în același stil familiar.*

— *Ești un rătăcitor, nu-i așa? Un explorator perpetuu. Izolat, serios și suficient, nu-i așa?*

Ce să-i fi răspuns? Că un exuberant nu poate fi un rătăcitor solitar, că un tânăr sociabil n-ar fi în stare să navigheze decenii spre a transmite din an în an Pământului părăsit pe veci câteva date despre un colț de galaxie? Că tocmai pentru o astfel de carieră am fost modelat? (...)

— *Ce rost ar avea? Măine pleci și numele meu va pieri odată cu tine. Numește-mă cum vrei. Numele meu o să-ți aparțină. Nu vei avea decât să-l uiți.*

(Horia Aramă, *Planeta celor doi sori*)

Cuprins

1. TEST INIȚIAL	5
2. LEXICUL	7
Vocabularul fundamental și masa vocabularului. Dinamica vocabularului	7
Mijloace interne de îmbogățire a vocabularului. Familia de cuvinte.	
Elemente de compunere savantă (prefixoidele și sufixoidele)	10
Mijloace externe de îmbogățire a vocabularului. Împrumuturile lexicale.	
Neologismele. Evitarea greșelilor în utilizarea neologismelor	12
Cuvântul și contextul. Sensul propriu (de bază și secundar). Sensul figurat	14
Categoriile semantice. Sinonimele. Antonimele	16
Omonimele. Cuvintele polisemantice	19
Paronimele. Pleonasmul	22
3. NOȚIUNI DE FONETICĂ	26
<i>Propuneri de itemi pentru evaluare (fonetica și vocabularul)</i>	28
<i>Test stadial nr. 1</i>	31
4. NOȚIUNI DE SINTAXĂ	33
Textul. Enunțul. Fraza. Propoziția.....	33
Relațiile sintactice în propoziție și în frază. Mijloace de realizare a relațiilor sintactice	34
Cuvintele și construcțiile incidente	35
5. SINTAXA PROPOZIȚIEI ȘI A FRAZEI	37
Expansiunea și contragerea	37
Predicatul și propoziția predicativă	38
Predicatul	38
Predicatul verbal.....	40
Predicatul nominal. Verbele copulative.....	40
Numele predicativ	43
Acordul predicatului cu subiectul.....	45
Propoziția predicativă (PR)	45
Subiectul și propoziția subiectivă	48
Subiectul.....	48
Propoziția subiectivă (SB).....	51
<i>Propuneri de itemi pentru evaluare (subiectul și predicatul; propoziția predicativă și propoziția subiectivă)</i>	54
<i>Test stadial nr. 2</i>	59
Atributul și propoziția atributivă	61
Atributul	61
Propoziția atributivă (AT)	62
Complementul direct și propoziția completivă directă	65
Complementul direct	65
Propoziția completivă directă (CD).....	66

Complementul indirect și propoziția completivă indirectă	69
Complementul indirect.....	69
Propoziția completivă indirectă (CI).....	71
<i>Propuneri de itemi pentru evaluare</i> (atributul și propoziția atributivă; complementul direct și propoziția completivă directă; complementul indirect și propoziția completivă indirectă).....	75
<i>Test stadial nr. 3</i>	79
Complementele circumstanțiale și propozițiile circumstanțiale	81
Complementul circumstanțial de loc.....	81
Propoziția circumstanțială de loc (CL).....	83
Complementul circumstanțial de timp.....	85
Propoziția circumstanțială de timp (CT).....	87
Complementul circumstanțial de mod.....	89
Propoziția circumstanțială de mod (CM).....	91
<i>Propuneri de itemi pentru evaluare</i> (complementul circumstanțial de loc, de timp și de mod; propozițiile circumstanțiale de loc, de timp și de mod).....	94
<i>Test stadial nr. 4</i>	98
Complementul circumstanțial de cauză.....	100
Propoziția circumstanțială de cauză (CZ).....	101
Complementul circumstanțial de scop.....	105
Propoziția circumstanțială de scop sau finală (CS).....	106
Propoziția circumstanțială condițională (CȚ).....	109
<i>Propuneri de itemi pentru evaluare</i> (propozițiile circumstanțiale de cauză, de scop și condiționale).....	113
<i>Test stadial nr. 5</i>	117
Propoziția circumstanțială concesivă (CV).....	119
Propoziția circumstanțială consecutivă (CNS).....	121
<i>Propuneri de itemi pentru evaluare</i> (propozițiile circumstanțiale concesive și consecutive).....	123
<i>Test stadial nr. 6</i>	128
6. PROPUNERI DE SUBIECTE PENTRU TEZĂ	130
7. TESTE FINALE DIN MATERIA CLASELOR V-VIII	139
<i>Test final nr. 1</i>	139
<i>Test final nr. 2</i>	141
<i>Test final nr. 3</i>	143
8. TESTE DUPĂ MODELUL EVALUĂRII NAȚIONALE	145